

Αναπτυξιακή εξόρμηση με σύγχρονη αγορά εργασίας, ο μόνος σίγουρος δρόμος για τη μείωση της ανεργίας!

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

- Τώρα που προεξοφλείται ευρέως η ανάκαμψη της οικονομίας, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα είναι η μείωση της υψηλής ανεργίας. Στο τέλος του 2016, από το σύνολο των 1.124.000 ανέργων, οι 807.000 είναι μακροχρόνια άνεργοι (χωρίς δουλειά για πάνω από ένα χρόνο), από τους οποίους οι 300.000 περίπου είναι άνω των 45 ετών και οι 170.000 περίπου είναι μεταξύ 20 και 29 ετών. Η μείωση της ανεργίας θα είναι βασανιστικά αργή εάν δεν δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να κινητοποιηθεί η ιδιωτική οικονομία σε μια μαζική αναπτυξιακή εξόρμηση, πέραν της μέγιστης δραστηριοποίησης του κράτους μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, οι οποίες να είναι αποτελεσματικές. Σημειώνεται ότι η επίδραση υψηλών και βιώσιμων ρυθμών ανάπτυξης στην αύξηση της απασχόλησης θα είναι αποτελεσματικότερη αν διατηρήσουμε τους κανόνες που έχουν θεθεί σε εφαρμογή στην αγορά εργασίας τα τελευταία χρόνια που έχουν σαν αποτέλεσμα να μειώσουν την αναντιστοιχία της προσφοράς προς τη ζήτηση εργασίας, όπως αποτυπώνονται στο ποσοστό των κενών, ως προς το σύνολο των κενών και των κατειλημμένων, θέσεων εργασίας. Όσο περισσότερο ενισχύονται οι προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης, και όσο περισσότερο ευέλικτη είναι η αγορά εργασίας, τόσο περισσότερο αυξάνονται και οι «κενές» θέσεις εργασίας (θέσεις που έχουν πρόσφατα δημιουργηθεί ή δεν είναι κατειλημμένες, ή πρόκειται να κενωθούν προσεχώς, και τις οποίες ο εργοδότης προτίθεται να καλύψει με νέες προσλήψεις). Υπολογίζεται ότι για κάθε κενή θέση εργασίας αντιστοιχούν σήμερα περισσότεροι από 50 άνεργοι στην Ελλάδα και λιγότεροι από 10 άνεργοι στην ΕΕ-28, που εξηγεί και την μετακίνηση Ελλήνων εργαζομένων προς την Ευρώπη. Τα τελευταία τρία χρόνια μέχρι το Δεκέμβριο του 2016, που το ποσοστό της ανεργίας μειώθηκε κατά 3,9 π.μ. περίπου, έχει μειωθεί κυρίως ο παρανομαστής δηλαδή ο ενεργός πληθυσμός, καθώς το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας έχει παραμείνει σχεδόν στάσιμο, κυρίως λόγω των μεγάλων αβεβαιοτήτων που εμποδίζουν την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών από τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Μια τέτοια κατάσταση μπορεί να προοικονομείται κάποια επιβράδυνση στο ρυθμό μείωσης της ανεργίας. Καθίσταται, λοιπόν, επιτακτική η ανάγκη αναπτυξιακής ώθησης, με άρση όλων εκείνων των παραγόντων που την περιορίζουν, και, ιδίως, η ανάγκη αποκατάστασης της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Το τελευταίο, πάνω απ' όλα προϋποθέτει την απαγκίστρωση από την αέναη διαπραγμάτευση με τους δανειστές και την επικέντρωση στην υλοποίηση του προγράμματος, που περιέχει όλες εκείνες τις διαρθρωτικές αλλαγές που θα καταστήσουν την ελληνική οικονομία ανταγωνιστική. Αυτό είναι το πλαίσιο που όχι μόνο προστατεύει την απασχόληση όσων έχουν δουλειά, αλλά δίνει και κίνητρο στις επιχειρήσεις να απορροφήσουν και όσους δεν έχουν δουλειά.
- Η βελτίωση της πορείας της οικονομίας το πρώτο τρίμηνο του 2017 αποτυπώνεται και στην περαιτέρω υποχώρηση του ποσοστού ανεργίας, το οποίο μειώθηκε στο 22,5% τον Μάρτιο του 2017, ενώ οι μισθοί σε σταθερές τιμές εμφάνισαν πτώση το 1ο τρίμηνο του 2017 (-0,4%) για πρώτη φορά από το 2ο τρίμηνο του 2014, κυρίως λόγω της ανόδου των τιμών (+1,4% το 1ο τρίμηνο του 2017), καθώς σε τρέχουσες τιμές παρουσίασαν άνοδο (+1%) για έκτο συνεχόμενο τρίμηνο. Παράλληλα, η βιομηχανική παραγωγή και οι εξαγωγές έχασαν μέρος της δυναμικής τους τον Απρίλιο (-1,6% η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών και -4% οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων και πλοίων έπειτα από άνοδο +4,9% και +6,2% αντίστοιχα το 1ο τρίμηνο του 2017), καθώς η καθυστέρηση της 2^{ης} αξιολόγησης επιδρά αρνητικά στο οικονομικό κλίμα.

Πενήντα άνεργοι για κάθε κενή θέση εργασίας!

	Αριθμός ανέργων*	Αριθμός κενών θέσεων	Άνεργοι προς κενές θέσεις
Σύνολο*	704.711	13.137	53,6
Επιχειρηματικός τομέας	603.026	12.157	49,6
Βιομηχανία	116.428	1.766	65,9
Ορυχεία/λατομεία	3.785	6	630,8
Μεταποίηση	92.103	1.598	57,6
Ενέργεια	5.782	45	128,5
Νερό	14.758	117	126,1
Κατασκευές	82.392	760	108,4
Υπηρεσίες	404.206	9.632	42,0
Χονδρικό/λιανικό εμπόριο	159.402	3.143	50,7
Μεταφορές/αποθήκευση	33.377	371	90,0
Τουρισμός	117.395	4.510	26,0
Ενημέρωση/επικοινωνία	17.913	354	50,6
Τράπεζες/ασφάλειες	10.633	98	108,5
Αγορά ακινήτων	1.392	242	5,8
Επαγγελματικές/επιστ./τεχνικές δραστ.	33.442	491	68,1
Υποστηρικτικές δραστηριότητες	30.653	423	72,5
Εκπαίδευση, υγεία, τέχνες, διασκέδαση	159.381	981	162,5
Εκπαίδευση	40.457	177	228,6
Υγεία	27.758	69	402,3
Τέχνες, διασκέδαση	15.302	239	64,0
Λοιπές υπηρεσίες	18.167	496	36,6

Αριθμός ανέργων και κενών θέσεων κατά κλάδο (Eurostat και ΕΛΣΤΑΤ, μέσος όρος 2016)

* Άνεργοι που είχαν εργαστεί στο παρελθόν. Από το σύνολο των κλάδων έχουν αφαιρεθεί οι άνεργοι που προέρχονται από τη γεωργία (16,7 χιλ.), τη δημόσια διοίκηση (57,7 χιλ.), τα νοικοκυριά που απασχολούν προσωπικό (14 χιλ.) και τους ετερόδικους οργανισμούς (0,2 χιλ.) καθώς δεν υπάρχουν στοιχεία κενών θέσεων για αυτούς τους κλάδους. Επίσης, δεν υπολογίζονται 99,4 χιλ. άνεργοι που είχαν εργαστεί στο παρελθόν αλλά δεν προκύπτει από ποιον κλάδο προέρχονται.

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmtsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Με την ευγενική χορηγία:

High performance. Delivered.

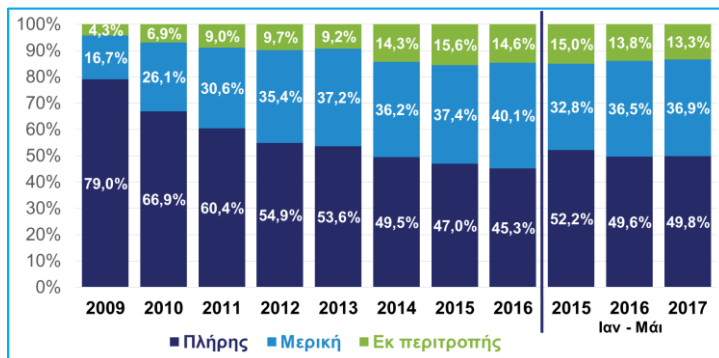

Μείωση της ανεργίας, κενές θέσεις απασχόλησης και αγορά εργασίας

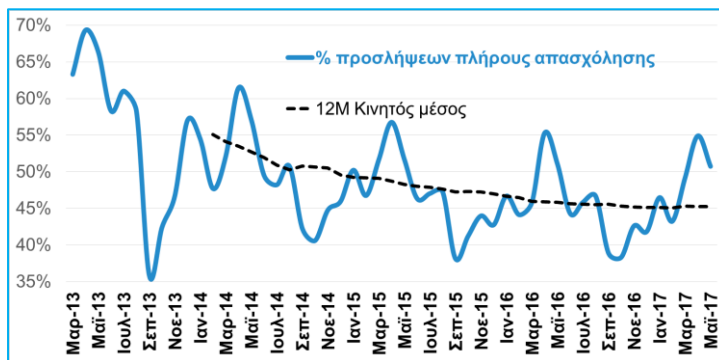
Καθώς η χώρα βγαίνει από την μεγαλύτερη ύφεση στην ιστορία της σε καιρό ειρήνης, η ταχύτητα με την οποία μειώνεται η ανεργία είναι συνάρτηση αφενός της αναπτυξιακής δυναμικής που δημιουργείται και αφετέρου της ευελιξίας στην αγορά εργασίας, σε συνδυασμό με την αναντιστοιχία της ζήτησης με την προσφορά εργασίας. Το τελευταίο μπορεί να αντανakλά αναντιστοιχία προσόντων, καθώς η παρατεταμένη υψηλή ανεργία έχει διαβρώσει τις εξειδικεύσεις των ανέργων, ενώ οι εργοδότες επιζητούν να προσλάβουν ανθρώπους με διαφορετικό σετ εξειδικεύσεων απ' ό,τι στο παρελθόν. Μια τέτοια αναντιστοιχία ενισχύεται ή αποδυναμώνεται επί της αρχής και από τον τρόπο οργάνωσης της αγοράς εργασίας (πλαίσιο οργάνωσης του χρόνου εργασίας, διαδικασία προσλήψεων / απολύσεων, επίπεδο κατώτατου μισθού, δεσμεύσεις από επιχειρησιακές ή κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας, κ.ο.κ.). Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, η κατακλυστική ύφεση της περιόδου 2009-2012 de facto κατήργησε πολλές από τις στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας, καθώς οι επιχειρήσεις αντιμετώπιζαν πρόβλημα επιβίωσης. Για παράδειγμα, οι συμβάσεις πλήρους απασχόλησης για νέες προσλήψεις, από 79% το 2009, αρχίζουν να συρρικνώνονται πριν να εισέλθουν σε φάση σταθεροποίησης κοντά στο 45% το 2015-2016 (Δ01 και Δ02).

Η περαιτέρω μείωση της ανεργίας δεν θα είναι εύκολη υπόθεση, καθώς ένα μεγάλο ποσοστό των ανέργων είναι σήμερα μακροχρόνια άνεργοι. Η μεγάλη αύξηση της ανεργίας συνοδεύθηκε από διόγκωση των μακροχρόνιων ανέργων (Δ03 και Δ04) ως ποσοστό στο σύνολο των ανέργων, από 40% περίπου το 2009, σε 67% το 2013, όταν το ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο υψηλότερο επίπεδο (27,5%), πριν αρχίσει να υποχωρεί σταδιακά μετά το 2014 έχοντας ήδη ανέλθει σε 73%, και να διατηρείται σε άνω του 70% ακόμη και το 2016 (Δ06).

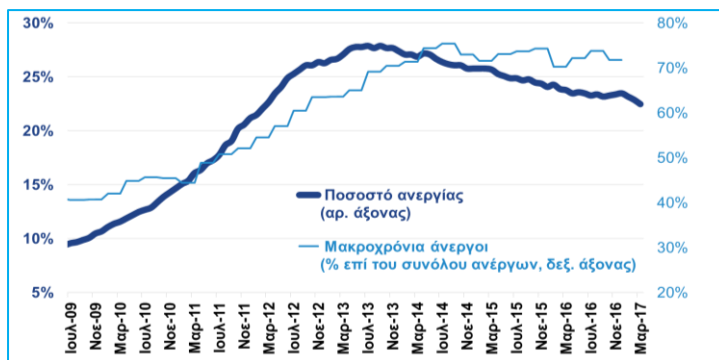
Δ01: Νέες προσλήψεις κατά είδος σύμβασης εργασίας (ΕΡΓΑΝΗ, Μάιος 2017)

Δ02: Προσλήψεις πλήρους απασχόλησης ως % του συνόλου των νέων προσλήψεων (ΕΡΓΑΝΗ, Μάιος 2017)

Δ03: Ποσοστό ανεργίας και ποσοστό μακροχρόνια ανέργων (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2017 και Δ' 3μηνο 2016)

Δ04: Αριθμός μακροχρόνια ανέργων κατά ηλικία (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' τρίμηνο 2016)

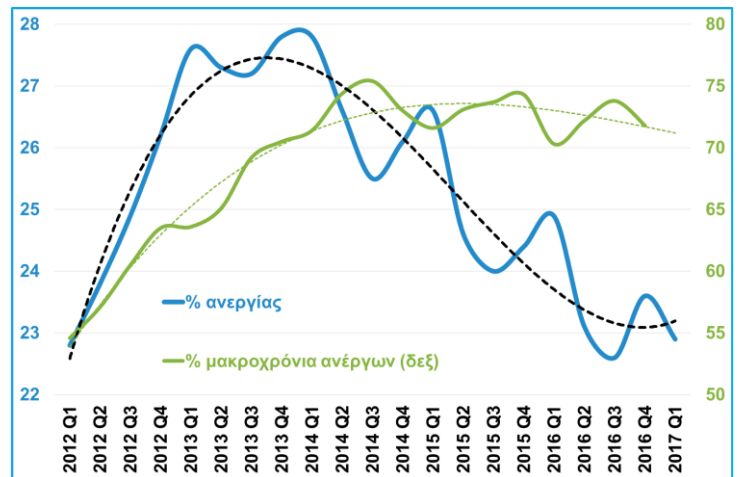
Ηλικιακή ομάδα	Σύνολο ανέργων	Μακροχρόνια άνεργοι	Ποσοστό μακροχρόνια ανέργων
Σύνολο	1.124,0	807,0	71,8%
15 - 19	15,4	5,9	38,6%
20 - 24	102,9	57,3	55,7%
25 - 29	167,2	113,0	67,6%
30 - 44	460,5	332,7	72,2%
45 - 64	367,8	288,5	78,4%
65 και άνω	10,2	9,5	93,1%

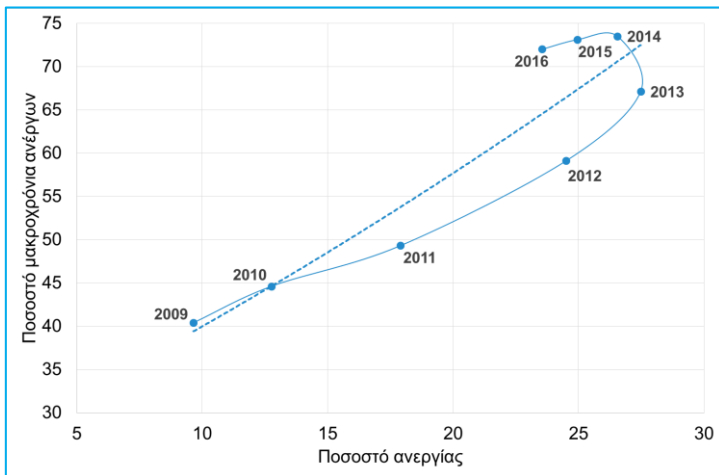
Ανάλογη εμπειρία εμφανίζουν και στοιχεία για την ΕΕ-28 (Δ07), με το ποσοστό των μακροχρόνιων ανέργων να φθάνει στο ανώτατο σημείο ένα χρόνο μετά την καταγραφή της ανεργίας στο υψηλότερο επίπεδο, και να αποκλιμακώνεται έκτοτε με εξαιρετικά χαμηλούς ρυθμούς, όπως και στην Ελλάδα. Το δυστύχημα, βεβαίως, είναι η διαφορά επιπέδου, με τα στοιχεία στην ΕΕ-28 να κυμαίνονται μεταξύ 36-46% και τα στοιχεία στην Ελλάδα μεταξύ 40-73%. Τα στοιχεία, πάντως, από την εμπειρία των χωρών της ΕΕ-28 προσιωνίζονται μια εξαιρετικά αργή μείωση του αριθμού των ανέργων και στην Ελλάδα (Δ05), και ιδίως των μακροχρόνιων ανέργων, που η ελκυστικότητα τους απομειώνεται όσο περισσότερο παραμένουν στην ανεργία. Πάντως, είναι ενθαρρυντικό ότι έχει ήδη ξεκινήσει η μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας στην Ελλάδα. Είναι, επίσης, σημαντικό να μην διαταραχθεί ξανά η ισορροπία που έχει βρεθεί στην αγορά εργασίας καθώς η απορρόφηση των μακροχρόνιων ανέργων, που κινείται ήδη με πολύ αργούς ρυθμούς, μπορεί και να αναστραφεί καθώς οι εργοδότες θα στραφούν προς εργαζομένους νεότερων ηλικιών.

Καθώς η χώρα βγαίνει από την μεγαλύτερη ύφεση στην ιστορία της σε καιρό ειρήνης, η ταχύτητα με την οποία μειώνεται η ανεργία είναι συνάρτηση αφενός της αναπτυξιακής δυναμικής που δημιουργείται και αφετέρου της ευελιξίας στην αγορά εργασίας, σε συνδυασμό με την αναντιστοιχία της ζήτησης με την προσφορά εργασίας.

Δ05: Εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας (ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Δ' 3μηνο 2016 και Μάρτιος 2017)

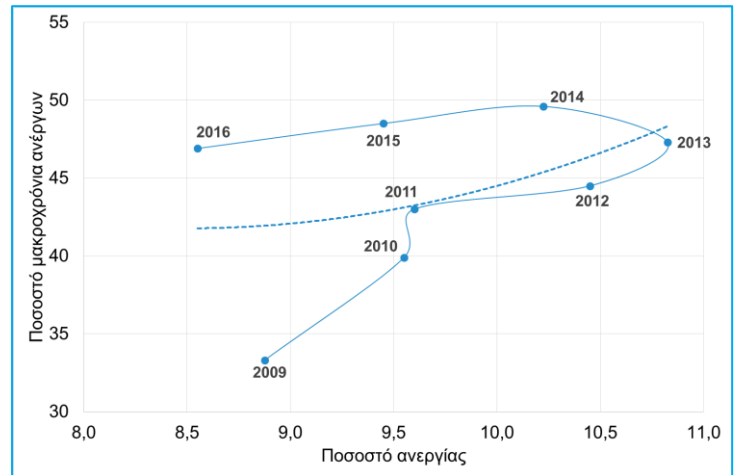

Δ06: Ποσοστό ανεργίας και ποσοστό μακροχρόνια ανέργων* - Ελλάδα (Eurostat και ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και Έρευνα Κενών Θέσεων, 2016)

* Άνεργοι για περισσότερο από 12 μήνες ως ποσοστό του συνόλου των ανέργων.

Δ07: Ποσοστό ανεργίας και ποσοστό μακροχρόνια ανέργων* - ΕΕ-28 (Eurostat και ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και Έρευνα Κενών Θέσεων, 2016)

* Βλ υποσημείωση Δ06.

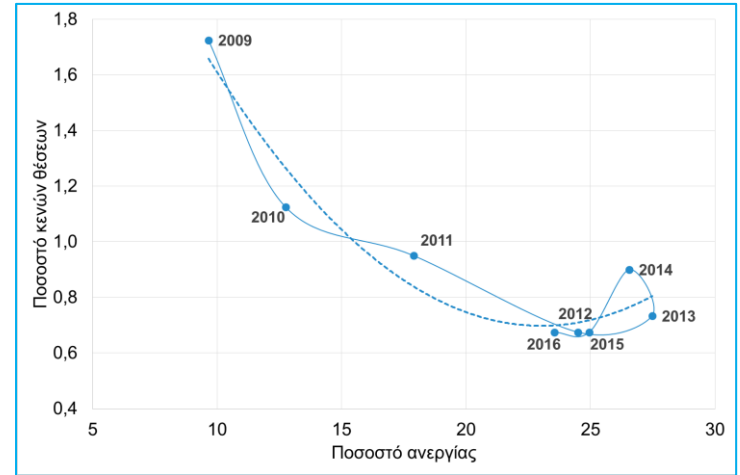

Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, η κατακλυσμική ύφεση της περιόδου 2009-2012 de facto κατήργησε πολλές από τις στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας, καθώς οι επιχειρήσεις αντιμετώπιζαν πρόβλημα επιβίωσης.

Η μείωση της ανεργίας συμβαδίζει με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ένας πρόδρομος δείκτης της επικείμενης επέκτασης της απασχόλησης είναι οι κενές θέσεις εργασίας. Οι κενές θέσεις εργασίας ορίζονται ως θέσεις που έχουν πρόσφατα δημιουργηθεί, ή δεν είναι κατειλημμένες, ή πρόκειται να κενωθούν προσεχώς, και τις οποίες ο εργοδότης προτίθεται να καλύψει με νέες προσλήψεις. Στο παρόν, επικεντρωνόμαστε στα ποσοστά των κενών θέσεων εργασίας και της ανεργίας, με στόχο να εξετάσουμε τη συμπεριφορά της αγοράς εργασίας στη φάση εξόδου της οικονομίας από την υψηλή ανεργία μετά το 2013. Κατ' αρχάς, η διαχρονική αρνητική σχέση μεταξύ των ποσοστών ανεργίας και κενών θέσεων εργασίας (γνωστή ως καμπύλη Beveridge) αποτυπώνεται στο Δ08 για την Ελλάδα από το 2009 και μετά (δεν υπάρχουν προγενέστερα στοιχεία). Όπως η οικονομία εισέρχεται σε ύφεση, η απασχόληση συρρικνώνεται και οι προοπτικές για απασχόληση εξασθενούν, οι κενές θέσεις εργασίας τείνουν να μειώνονται. Αντιθέτως, σε περιόδους μείωσης της ανεργίας, οι κενές θέσεις αυξάνουν, καθώς οι προσδοκίες για αύξηση της απασχόλησης ενισχύονται. Η ταχύτητα αυξομείωσης των κενών θέσεων εργασίας σε διαφορετικές φάσεις του οικονομικού κύκλου επηρεάζεται και από την γενικότερη δυσλειτουργία της αγοράς εργασίας.

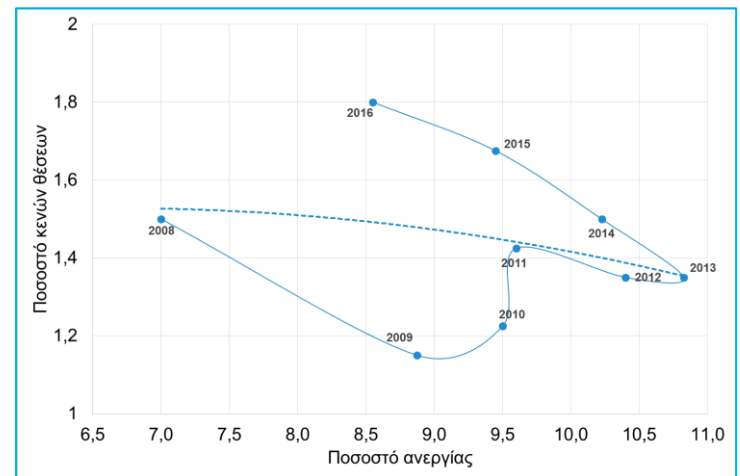
Στο πλαίσιο αυτό, η κατάρρευση των προσδοκιών λόγω της μεγάλης αβεβαιότητας που έφερε η ύφεση και εφαρμογή του προγράμματος προσαρμογής, είχε σαν αποτέλεσμα μεγάλη αύξηση της ανεργίας (17 π.μ. περίπου μεταξύ 2009 και 2013) και μεγάλη πτώση του ποσοστού κενών θέσεων εργασίας.

Δ08: Ποσοστό κενών θέσεων εργασίας* και ποσοστό ανεργίας (καμπύλη Beveridge) - Ελλάδα (Eurostat, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και Έρευνα Κενών Θέσεων, 2009 - 2016)

* Το ποσοστό κενών θέσεων ορίζεται ως το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας επί του αθροίσματος των κενών θέσεων και των κατειλημμένων θέσεων.

Δ09: Ποσοστό κενών θέσεων εργασίας* και ποσοστό ανεργίας (καμπύλη Beveridge) - ΕΕ-28 (Eurostat, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και Έρευνα Κενών Θέσεων, 2009 - 2016)

* Βλ. υποσημείωση Δ08.

Αντιθέτως, στη φάση μείωσης της ανεργίας από το 2013 και μετά (κατά 3,5 π.μ. περίπου), μετά από μια αναλαμπή το 2014 στις κενές θέσεις εργασίας που αυξήθηκαν λόγω της βελτίωσης των προσδοκιών για την επερχόμενη ανάκαμψη, το 2015- 2016 οι κενές θέσεις εργασίας παραμένουν σε στασιμότητα. Αυτό είναι απότοκο της συνεχιζόμενης αβεβαιότητας για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, όπως διαμορφώθηκαν στο α' εξάμηνο του 2015, που οδήγησε τελικά στην επιβολή περιορισμών στην

κίνηση κεφαλαίων, και στις καθυστερήσεις έκτοτε στην ολοκλήρωση των αξιολογήσεων του Γ' Μνημονίου, που συμφωνήθηκε τον Αύγουστο του 2015. Αντιθέτως, στην ΕΕ-28, μια σχετικά μικρή μείωση της ανεργίας από το 2013 και μετά, συμπίπτει με σταθερή αύξηση των κενών θέσεων εργασίας (Δ10). Παρόλο που οι περιπτώσεις δεν είναι συγκρίσιμες, λόγω διαφοράς επιπέδου κρίσης και ύφεσης, πρέπει να τονισθεί η καθοριστική σημασία του οικονομικού κλίματος. Είναι για αυτό σημαντικό να ξεκινήσει και στην Ελλάδα η αντίστροφη μέτρηση, με την τόνωση των επιχειρησιακών προσδοκιών και της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, με τη συνεπή ολοκλήρωση της 2^{ης} αξιολόγησης και την περαιτέρω οικοδόμηση της αναπτυξιακής διάστασης της ελληνικής οικονομίας.

Είναι σημαντικό να μην διαταραχθεί η ισορροπία στην αγορά εργασίας καθώς η απορρόφηση των μακροχρόνιων ανέργων, που κινείται ήδη με πολύ αργούς ρυθμούς, μπορεί και να αναστραφεί καθώς οι εργοδότες θα στραφούν προς εργαζομένους νεότερων ηλικιών.

Μια άλλη ενδιαφέρουσα πτυχή του θέματος είναι η κλαδική διάσταση. Όπως μειωνόταν το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας λόγω της μεγάλης ύφεσης και αβεβαιότητας, υπήρξαν κλάδοι, που το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο (Δ10 και Δ11), όπως στον τουρισμό (ο μόνος κλάδος που λόγω γεωπολιτικών παραγόντων γνώρισε άνθηση στην περίοδο της κρίσης), ή μειώθηκε πολύ λιγότερο, όπως στην μεταποίηση (κλάδος με ισχυρό εξαγωγικό προσανατολισμό) και στις μεταφορές και την αποθήκευση (κλάδος που γνωρίζει άνθηση καθώς η χώρα μετασχηματίζεται σε κόμβο διαμετακομιστικού εμπορίου). Στην άλλη πλευρά, οι κλάδοι που γνώρισαν μεγαλύτερη μείωση στο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας, ήταν οι κατασκευές και το εμπόριο, καθώς η κρίση και η ύφεση επέδρασαν δυσμενέστερα στους

εσωστρεφείς παραδοσιακούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Σημειώνεται εν προκειμένω ότι σε τομείς όπου το δημόσιο ασκεί μεγάλη σχετικά επιρροή, όπως υγεία, εκπαίδευση, ενέργεια, ορυχεία/ λατομεία, τράπεζες κ.λ.π. δεν φαίνεται να διαφοροποιείται η δυναμική των κενών θέσεων εργασίας αναλόγως της οικονομικής συγκυρίας.

Δ10: Ποσοστά ανεργίας κατά κλάδο* (ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, μέσος όρος έτους 2009 και 2016)

* Άνεργοι που είχαν εργαστεί στο παρελθόν κατά κλάδο προς εργατικό δυναμικό κατά κλάδο (άνεργοι που είχαν εργαστεί στο παρελθόν + απασχολούμενοι). Το σύνολο αφορά σε όλη την οικονομία και προκύπτει από τον αριθμό των ανέργων που είχαν εργαστεί στο παρελθόν (873,6 χιλ. το Β' 3μηνο του 2016). Η διαφορά του ποσοστού αυτού (19,1%) από το συνολικό ποσοστό ανεργίας (23,1%) αφορά στους νέους ανέργους που δεν έχουν εργαστεί στο παρελθόν.

Δ11: Ποσοστό κενών θέσεων* κατά κλάδο (Eurostat και ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Κενών Θέσεων, μέσος όρος έτους 2009 και 2016)

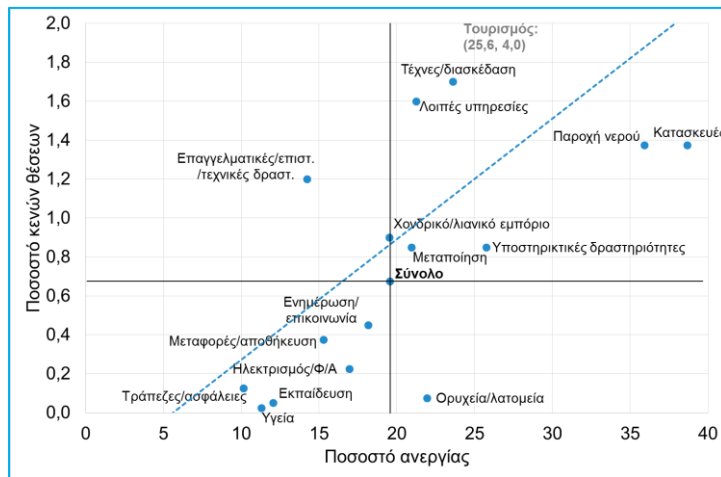

* Το ποσοστό κενών θέσεων ορίζεται ως το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας επί του αθροίσματος των κενών θέσεων και των κατειλημμένων θέσεων.

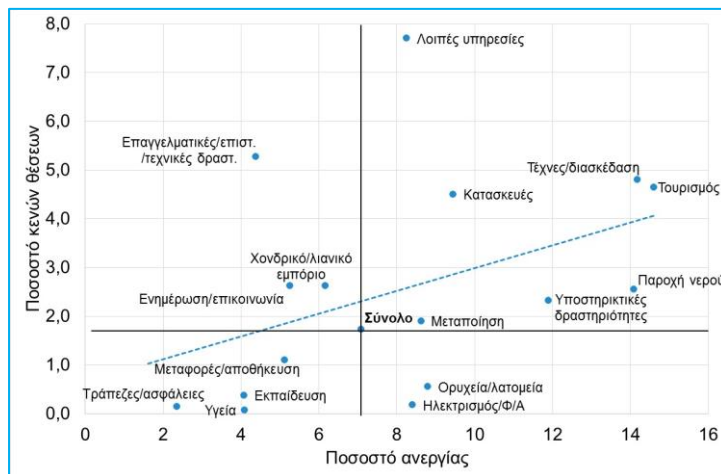
Όσον αφορά στη συσχέτιση του ποσοστού των κενών θέσεων εργασίας και του ποσοστού ανεργίας (**Δ12**, **Δ13**), είναι αξιοσημείωτο ότι οι κλάδοι με υψηλότερα ποσοστά ανεργίας είναι κατά κανόνα, σε κάθε χρονική στιγμή, και οι κλάδοι που παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά κενών θέσεων εργασίας. Συνήθως, είναι οι κλάδοι της οικονομίας όπου η ευελιξία της αγοράς εργασίας είναι de facto σχετικά μεγαλύτερη, κυρίως λόγω ανταγωνισμού. Τα ποσοστά ανεργίας κατά κλάδο διαφέρουν από το εθνικό ποσοστό ανεργίας κατά το ότι δεν περιλαμβάνουν τους νέους ανέργους παρά μόνο όσους έχουν ήδη εργασθεί στον κλάδο στο παρελθόν. Αρκετά υψηλότερα κλαδικά ποσοστά ανεργίας (πολύ υψηλότερα του μέσου όρου όλων των κλάδων μαζί) παρατηρούνται σε κλάδους όπως οι κατασκευές και ο τουρισμός, ανεξαρτήτως συγκυρίας, λόγω της εποχικότητας της δραστηριότητας. Η ίδια απόκλιση προς τα πάνω παρατηρείται και το 2009 και το 2016, αν και πολύ μεγαλύτερη στον τουρισμό το 2009 και στις κατασκευές το 2016, αντανακλώντας τις διαφορετικές εμπειρίες των κλάδων (ο τουρισμός βρίσκεται σήμερα σε έξαρση και οι κατασκευές σε καταστολή). Το υψηλότερο ποσοστό του μέσου όρου ανεργίας στον τουρισμό το 2016, πέραν της εποχικότητας, είναι εκ πρώτης όψεως παράδοξο. Αποτυπώνει ίσως και το γεγονός, σε κάποιο βαθμό, ότι όλο και περισσότεροι εργαζόμενοι από άλλους κλάδους, ή και από το εξωτερικό, μετατοπίζονται από κλάδους με λιγοστές ευκαιρίες απασχόλησης και βρίσκουν μια θέση απασχόλησης στον τουρισμό, υποκαθιστώντας εργαζόμενους που είχαν δουλέψει στο παρελθόν στον τουρισμό και είναι σήμερα άνεργοι. Από την άλλη μεριά, το ποσοστό κενών θέσεων στον τουρισμό είναι 4 φορές μεγαλύτερο του μέσου όρου, ένδειξη των καλών προοπτικών επέκτασης του κλάδου.

Δ12: Ποσοστό κενών θέσεων εργασίας* και ποσοστό ανεργίας κατά κλάδο 2016 (Eurostat και ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και Έρευνα Κενών Θέσεων, μέσος όρος έτους 2016)

* Το ποσοστό κενών θέσεων ορίζεται ως το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας επί του αθροίσματος των κενών θέσεων και των κατειλημμένων θέσεων. Το ποσοστό ανεργίας αναφέρεται σε ανέργους που είχαν εργασθεί στο παρελθόν κατά κλάδο προς το εργατικό δυναμικό κατά κλάδο (άνεργοι που είχαν εργασθεί στο παρελθόν + απασχολούμενοι). Το σύνολο αφορά σε όλη την οικονομία και προκύπτει από τον αριθμό των ανέργων που είχαν εργασθεί στο παρελθόν (873,6 χιλ. το Β' 3μηνο του 2016). Η διαφορά του ποσοστού αυτού (19,1%) από το συνολικό ποσοστό ανεργίας (23,1%) αφορά στους νέους ανέργους (που δεν έχουν εργασθεί στο παρελθόν).

Δ13: Ποσοστό κενών θέσεων εργασίας* και ποσοστό ανεργίας κατά κλάδο 2009 (Eurostat και ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και Έρευνα Κενών Θέσεων, μέσος όρος έτους 2009)

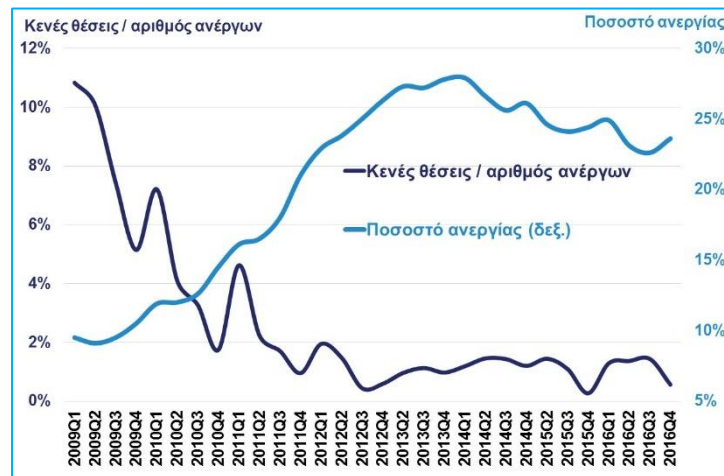
* Βλ. υποσημείωση Δ12.

Το 2016, όπως προκύπτει από τα κλαδικά στοιχεία για το σύνολο της οικονομίας, 13.137 θέσεις εργασίας είναι κενές, ενώ 892.761 άτομα παραμένουν χωρίς δουλειά (Δ14). Στον πίνακα της πρώτης σελίδας απεικονίζονται τα στοιχεία των ανέργων και των κενών θέσεων εργασίας κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Ο λόγος ανέργων προς κενές θέσεις αποτυπώνει, σε κάποιο βαθμό, την ένταση και τις προσδοκίες της ανάκαμψης σε διάφορους κλάδους της οικονομίας, πάντα σε σχέση με τους ανέργους που είχαν κάποτε δουλέψει στον κλάδο. Το αν υπάρχει, και σε ποιο βαθμό, ζήτηση για τους ανέργους αυτούς είναι διαφορετικό θέμα. Συνολικά σε κάθε κενή θέση εργασίας αντιστοιχούν κατά μέσο όρο περισσότεροι από 50 άνεργοι. Στη μεταποίηση, αντιστοιχούν 57 άνεργοι για κάθε κενή θέση εργασίας, στο εμπόριο 51, στον τουρισμό 26, στην εκπαίδευση 229 και στην υγεία 402.

Από στοιχεία του ΟΑΕΔ (Δ15) προκύπτει, επίσης, ότι τον Οκτώβριο του 2016 για τους 884.331 εγγεγραμμένους ανέργους που αναζητούσαν εργασία, ο ΟΑΕΔ προσέφερε ευκαιρίες απασχόλησης (κενές θέσεις εργασίας) για 13.031 άτομα, δηλαδή ποσοστό 1,5%. Έχει ενδιαφέρον ότι από τις 13.031 κενές θέσεις εργασίας, οι 2.586 είναι επιχορηγούμενες θέσεις στο δημόσιο τομέα (μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας), οι 139 είναι για επιχορηγούμενες θέσεις

Δ14: Ποσοστό ανεργίας και κενές θέσεις ως ποσοστό του αριθμού των ανέργων (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2016)

στον ιδιωτικό τομέα (μέσω του προγράμματος επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη ανέργων), οι 9.301 είναι θέσεις απόκτησης εργασιακής εμπειρίας στον ιδιωτικό τομέα και σε κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, ενώ, υπάρχουν και 1.005 θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα (ελεύθερη αγορά). Σημειώνεται ότι, σε σχέση με το 2015, έχουν προστεθεί νέες ευκαιρίες απασχόλησης, καθώς το σύστημα διάγνωσης αναγκών στην αγορά εργασίας γίνεται όλο και πιο αποτελεσματικό, ενώ συγχρόνως καταβάλλεται μεγάλη προσπάθεια σε αυτόν τον τομέα. Δυστυχώς, η ελλιπής διαθεσιμότητα των στοιχείων δεν επιτρέπει την διαχρονική αποτύπωση της

	Αριθμός θέσεων ή ανέργων	
	2016	2015
Επιχορηγούμενες θέσεις στον δημόσιο τομέα (μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα)	2.586	1.824
Επιχορηγούμενες θέσεις στον ιδιωτικό τομέα (πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη ανέργων)	139	-
Θέσεις απόκτησης εργασιακής εμπειρίας στον ιδιωτικό τομέα και σε κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις	9.301	-
Θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα (ελεύθερη αγορά)	1.005	965
Σύνολο κενών θέσεων	13.031	2.789
Άνεργοι αναζητούντες εργασία**	884.331	814.798
Άνεργοι μη αναζητούντες εργασία**	104.055	151.187
Κενές θέσεις προς τον αριθμό των ανέργων αναζητούντων εργασία	1,5%	0,3%

Δ15: Κενές θέσεις στο μητρώο του ΟΑΕΔ* και εγγεγραμμένοι άνεργοι που αναζητούν εργασία (ΟΑΕΔ, Μηχανισμός Διάγνωσης Αγοράς Εργασίας, 2016)

* Πρόκειται για τις εγκεκριμένες από τον ΟΑΕΔ θέσεις προς συμπλήρωση (πρόσληψη) στο πλαίσιο των Προγραμμάτων επιδότησης της Απασχόλησης ή τις θέσεις για τις οποίες οι επιχειρήσεις δήλωσαν ότι αναζητούν προσωπικό (την ζήτηση εργασίας στην ελεύθερη αγορά) που βρέθηκαν στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Οργανισμού την συγκεκριμένη ημερομηνία (31/10/2016 και 30/10/2015).

** Μηνιαία στοιχεία ΟΑΕΔ, Οκτ. 2016 και Οκτ. 2015.

αποτελεσματικότητας των διαφόρων προγραμμάτων. Σημειώνεται, πάντως, ότι σύμφωνα με δημοσιεύματα στον τύπο, τα προγράμματα απασχόλησης για το α' τρίμηνο του 2017 θα απορροφήσουν 56.000 άτομα. Η ανάγκη ύπαρξης αυτών των προγραμμάτων είναι μεγάλη, όπως καταδεικνύεται από το γεγονός ότι στο πρόγραμμα επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίησης 23.000 ανέργων 19 έως 64 ετών που υλοποιείται το 2017, υποβλήθηκαν 133.873 αιτήσεις!

για ένα καλόπιστο διάλογο για το μέλλον των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα. Το μέλλον αυτό πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικής παρουσίας των επιχειρήσεων της χώρας μας στη διεθνή αγορά, όπως προσδιορίζεται από την επέκταση των εφαρμογών της 4^{ης} βιομηχανικής και τεχνολογικής επανάστασης, και ιδίως της ψηφιοποίησης και της ρομποτικής, στην παραγωγική διαδικασία.

Οι ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις σε όλα τα επίπεδα πρέπει να εκκινούν από το επίπεδο του κατώτατου μισθού, όπως καθορίζεται από το κράτος, που θα πρέπει να είναι ο υπέρτατος θεματοφύλακας της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, μετά από στοχευμένες διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους στη βάση αντικειμενικών παραμέτρων.

Η διατήρηση μιας σύγχρονης αγοράς εργασίας στην εποχή μετά το πέρας της προσαρμογής με τα Μνημόνια, αποτελεί απαραίτητο συστατικό μιας βιώσιμης αναπτυξιακής διαδικασίας. Οι ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις σε όλα τα επίπεδα πρέπει να εκκινούν από το επίπεδο του κατώτατου μισθού, όπως καθορίζεται από το κράτος, που θα πρέπει να είναι ο υπέρτατος θεματοφύλακας της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας, μετά από στοχευμένες διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους στη βάση αντικειμενικών παραμέτρων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να διατηρηθεί η δυνατότητα υπερίσχυσης των συμβάσεων που συνάπτονται πιο κοντά στο επίπεδο της επιχείρησης. Τέλος, το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία πρέπει να ασκείται λαμβάνοντας αυστηρά υπόψη τους κανόνες που θέτουν οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, ο ΣΕΒ απευθύνει επανειλημμένα πρόσκληση στους υπόλοιπους κοινωνικούς εταίρους

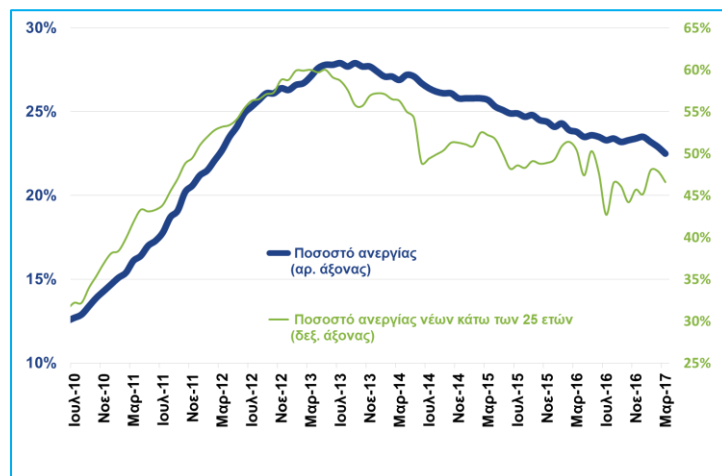

Οικονομικές εξελίξεις

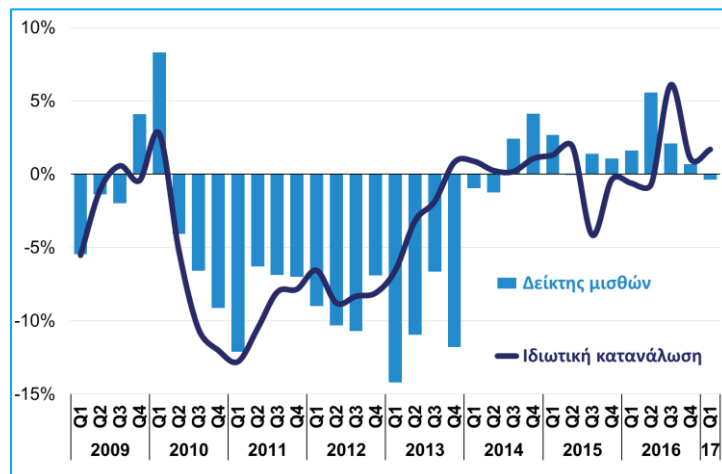
Αγορά εργασίας: Στο 22,5% υποχώρησε τον Μάρτιο του 2017 το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας, από 22,9% τον προηγούμενο μήνα και 23,8% τον Μάρτιο του 2016, σύμφωνα με τα μηνιαία στοιχεία της έρευνας εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ (**Δ16**). Ειδικότερα, ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.682,4 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση κατά +11,4 χιλ. περίπου σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2017 και κατά +31,2 χιλ. σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2016. Επίσης, οι άνεργοι ανήλθαν σε 1.068,5 χιλ., κατά -19,4 χιλ. περίπου λιγότεροι σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2017 και κατά -74,5 χιλ. σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2016. Ενθαρρυντικό είναι η αποκλιμάκωση που σημειώνει το ποσοστό ανεργίας νέων 15-24 ετών, με το ποσοστό ανεργίας σε αυτή την ηλικιακή ομάδα να ανέρχεται στο 46,6%, έναντι 50% τον Μάρτιο του 2016 και 52,1 τον Μάρτιο του 2015. Σε επίπεδο περιφερειών, τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας εμφανίζονται στην Ήπειρο - Δυτική Μακεδονία (27,4%) και στην Πελοπόννησο - Δυτική Ελλάδα - Ιόνια Νησιά (23,3%), ενώ αντίθετα στο Αιγαίο παρατηρείται το χαμηλότερο ποσοστό (17,9%).

Συνολικά κατά το 1^ο τρίμηνο του 2017, το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 23,3%, από 23,6% το προηγούμενο τρίμηνο και 24,9% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2016 (τριμηνιαία στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση). Επίσης, το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων υποχώρησε στο 69,9%, από 71,8% το προηγούμενο τρίμηνο και 70,3% το 1^ο τρίμηνο του 2016. Οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά +1,5% σε σύγκριση με το 1^ο τρίμηνο του 2016, με τους μισθωτούς να παρουσιάζουν άνοδο κατά +1% και τους αυτοαπασχολούμενους χωρίς προσωπικό κατά +3,3%. Η αύξηση της απασχόλησης μεταφράζεται σε 53 χιλ. επιπλέον θέσεις, εκ των οποίων οι 19,5 χιλ. πλήρους απασχόλησης και οι 33,5 χιλ. μερικής απασχόλησης. Θετικό είναι το γεγονός ότι ο αριθμός των μισθωτών με μόνιμη απασχόληση αυξήθηκε κατά +2,3%, ενώ ο αντίστοιχος αριθμός με προσωρινή απασχόληση μειώθηκε κατά -10,1%. Σημειώνεται ότι το ποσοστό μερικής απασχόλησης ανέρχεται σε

Δ16: Μηνιαία εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας και του ποσοστού ανεργίας νέων ηλικίας 15-24 ετών (ΕΛΣΤΑΤ, Q4 2016)

Δ17: Δείκτης μισθών στο σύνολο της οικονομίας και ιδιωτική κατανάλωση (ετήσια % μεταβολή) (ΕΛΣΤΑΤ, Q4 2016)

10,5%, ενώ το ποσοστό των ατόμων που έχουν προσωρινή εργασία σε 6,2%.

Παράλληλα, η ΕΛΣΤΑΤ ανακοίνωσε τον δείκτη μισθολογικού κόστους για το 1^ο τρίμηνο του 2017, ο οποίος κινήθηκε ανοδικά για (+1%) για έκτο συνεχόμενο τρίμηνο. Ωστόσο, σε σταθερές τιμές ο δείκτης εμφάνισε πτώση (-0,4%) για πρώτη φορά από το 2ο τρίμηνο του 2014 (**Δ17**). Η μείωση αυτή οφείλεται στην άνοδο των τιμών (+1,4% το 1ο τρίμηνο του 2017), κυρίως λόγω της αύξησης των έμμεσων φόρων. Πάντως, παρά την πτώση που σημειώθηκε σε σταθερές τιμές, η ιδιωτική κατανάλωση συνέχισε να

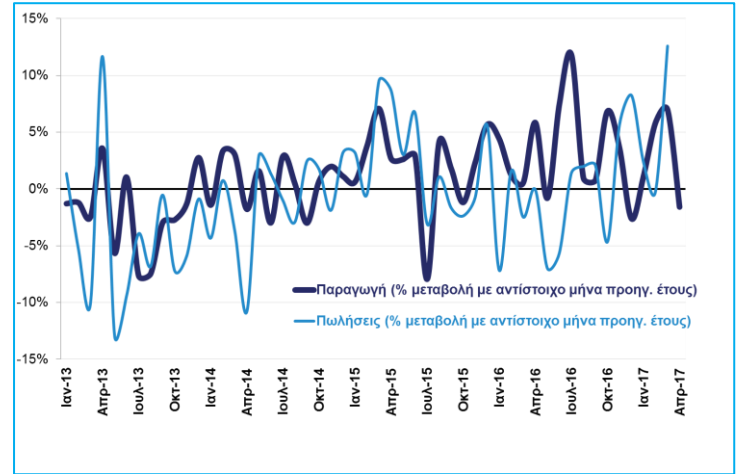

αυξάνεται το 1^ο τρίμηνο του 2017 (+1,7%). Στο σύνολο του 2016 ο δείκτης μισθών παρουσίασε άνοδο +1,6% σε τρέχουσες και +2,5% σε σταθερές τιμές.

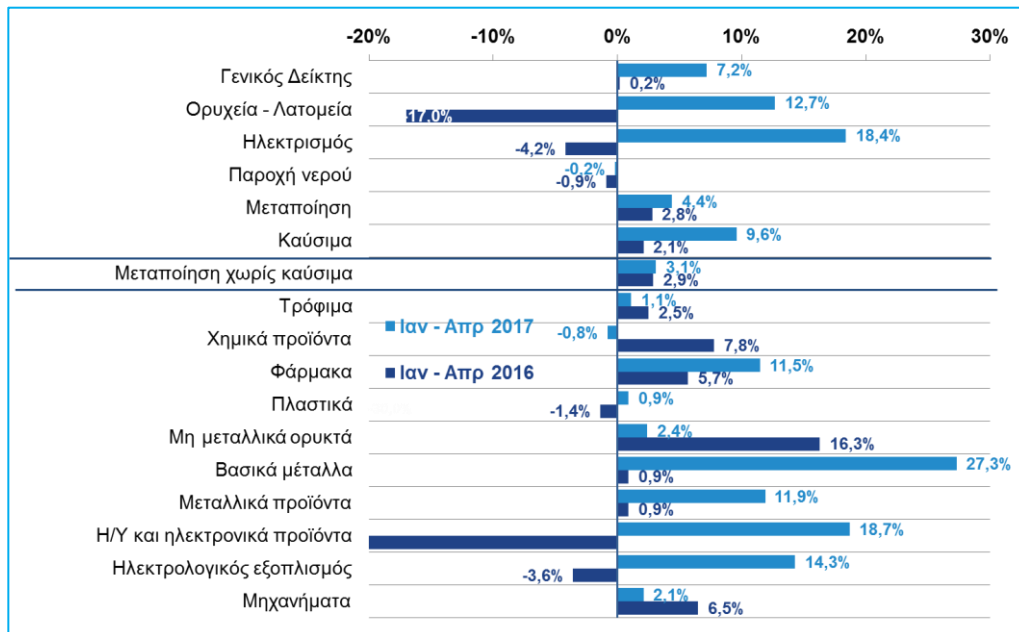
Σημειώνεται ότι ο συγκεκριμένος δείκτης (κατά τα προηγούμενα τρίμηνα ανακοινωνόταν από την ΕΛΣΤΑΤ ως «Δείκτης Μισθών») καταγράφει τη μεταβολή του ωρομισθίου ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, το οποίο ορίζεται ως το πηλίκο των ακαθάριστων αμοιβών προς τις πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας και αποτελεί μια από τις βασικές κατηγορίες του δείκτη κόστους εργασίας.

Βιομηχανική παραγωγή: Η άνοδος της παραγωγής στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών ανακόπηκε τον Απρίλιο του 2017 (-1,6% έπειτα από άνοδο +4,9% το 1ο τρίμηνο του 2017, **Δ18**), κυρίως λόγω της πτώσης που σημειώθηκε στα ποτά (-14,6%), τα μη μεταλλικά ορυκτά (-4,7%) και τα χημικά (-2,6%). Αντίθετα, άνοδος σημειώθηκε στα τρόφιμα (+0,4%), τα φάρμακα (+5,7%) και τα βασικά μέταλλα (+15,4%). Σημειώνεται ότι, η αύξηση της παραγωγής στα βασικά μέταλλα οφείλεται στη δραστηριότητα εταιρειών κατασκευής χαλύβδινων σωλήνων που συμμετέχουν σε μεγάλα κατασκευαστικά έργα. Αντίθετα, η παραγωγή αλουμινίου και σιδήρου παρουσίασε πτώση (-1,7% και -4,1% αντίστοιχα. Στον κλάδο των πετρελαιοειδών ο σχετικός δείκτης κινήθηκε ανοδικά (+7,1%), όπως επίσης και στους κλάδους ορυχείων - λατομείων (+13,2%) και ηλεκτρισμού (+3,7%), ενώ μείωση

Δ18: Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών (ετήσια % μεταβολή)
(ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2017)

σημειώθηκε στην παροχή νερού (-3,9%). Συνολικά, ο γενικός δείκτης βιομηχανικής παραγωγής σημείωσε άνοδο +1%, έναντι αύξησης +8,9% το 1^ο τρίμηνο του έτους. Η αποδυνάμωση που παρουσίασε η παραγωγή τον Απρίλιο του 2017, ιδίως η μεταποίηση πλην καυσίμων, οφείλεται πιθανώς στην επιδείνωση του κλίματος που προκάλεσε η καθυστέρηση της 2^{ης} αξιολόγησης του προγράμματος προσαρμογής και αποτυπώνεται στη χειροτέρευση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία τον Μάιο του 2017. Πάντως, ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση τον Μάιο του 2017, αν και διαμορφώθηκε

Δ19: Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά κλάδο (ετήσια % μεταβολή)
(ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2017)

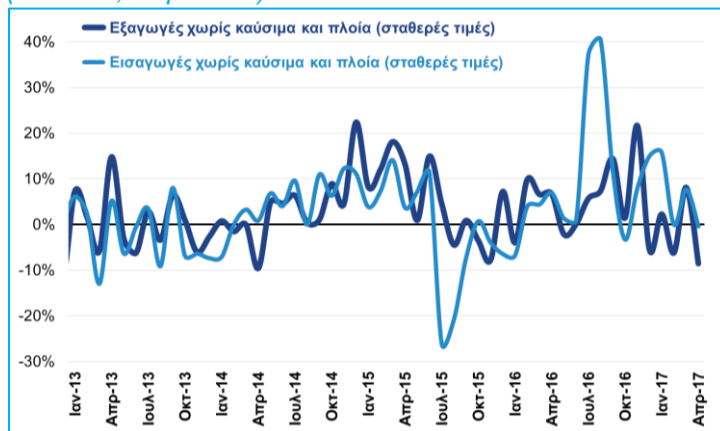

για ένατο συνεχόμενο μήνα κάτω από το επίπεδο των 50 μονάδων (μηδενική μεταβολή), παρουσίασε οριακή βελτίωση σε σύγκριση με τον Απρίλιο, ενώ η υποχώρηση της παραγωγής, των νέων εργασιών και των παραγγελιών παρουσιάζει σταδιακή επιβράδυνση και η απασχόληση κινείται ανοδικά. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2017, η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών σημείωσε αξιόλογη άνοδο (+3,1%), με τους περισσότερους κλάδους να κινούνται σε θετικό έδαφος (**Δ19**).

Εξαγωγές: Πτώση -4% σημείωσαν οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων και πλοίων τον Απρίλιο του 2017, έπειτα από άνοδο +6,2% το 1ο τρίμηνο του 2017. Σε όρους όγκου, η μείωση τον Απρίλιο του 2017 διαμορφώνεται σε -8,5% (**Δ20**), ενώ κατά το 1ο τρίμηνο του 2017 εμφανίζεται άνοδος +1,6%. Η πώση αυτή αναμένεται να είναι πρόσκαιρη, δεδομένης της ανόδου των αντίστοιχων εισαγωγών και της παραγωγής στη μεταποίηση χωρίς καύσιμα το προηγούμενο διάστημα (+7,4% και +4,9% αντίστοιχα σε όρους όγκου το 1ο τρίμηνο του 2017). Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2017, η αξία των εξαγωγών αγαθών χωρίς καύσιμα παρουσίασε άνοδο +3,3%, τις περισσότερες κατηγορίες βιομηχανικών προϊόντων να καταγράφουν σημαντικές αυξήσεις, ιδίως τα χημικά (+8,2%) και τα βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη (+10,6%). Ανοδικά επίσης κινήθηκαν οι εξαγωγές τροφίμων (+1,9%), ενώ αντίθετα, οι εξαγωγές ποτών-καπνού και λαδιού μειώθηκαν κατά -11,1% και -25,4% αντίστοιχα (**Δ21**).

Τιμές: Αύξηση για 5^ο συνεχόμενο μήνα παρουσίασε ο γενικός δείκτης τιμών καταναλωτή τον Μάιο του 2017 (+1,2%). Αν και το μεγαλύτερο μέρος αυτής της μεταβολής οφείλεται στην αύξηση των έμμεσων φόρων (η μεταβολή του δείκτη με σταθερούς φόρους περιορίζεται στο +0,3%), η άνοδος των τιμών υποδηλώνει βελτίωση της ζήτησης (**Δ22**). Κατά το διάστημα Ιαν – Μάι 2017, ο γενικός δείκτης τιμών παρουσιάζει αύξηση +1,4%. Οι μεγάλες αυξήσεις στη στέγαση (+3,6%) και στις μεταφορές (+6,8%) αποδίδονται στην άνοδο των τιμών πετρελαίου σε σύγκριση με το πρώτο 5μηνο του 2016, οι οποίες όμως δείχνουν να σταθεροποιούνται κοντά στο επίπεδο των 50 δολ. ανά βαρέλι.

Δ20: Εισαγωγές και εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία σε σταθερές τιμές (ετήσια % μεταβολή)
(ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2017)

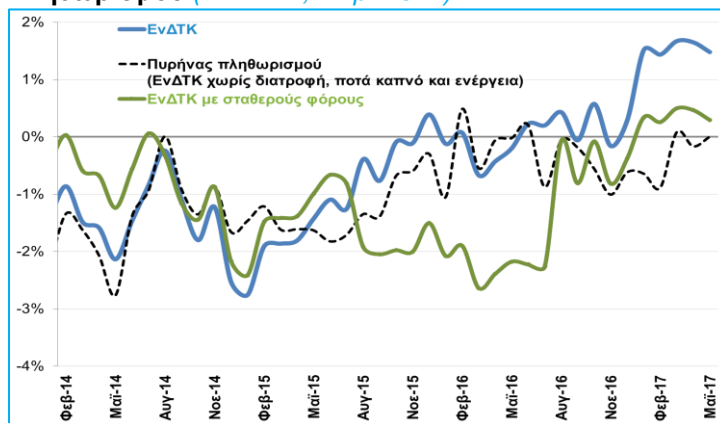

Δ21: Εξαγωγές κατά ομάδα προϊόντων
(ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2017)

Ομάδες προϊόντων (€ εκατ.)	Ιαν – Απρ		%Δ
	2016	2017	
Αγροτικά προϊόντα	1.821,1	1.751,9	-3,8%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	1.318,5	1.343,7	1,9%
Ποτά – καπνός	232,3	206,6	-11,1%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	270,4	201,6	-25,4%
Πρώτες ύλες	308,5	412,6	33,7%
Καύσιμα	1.774,7	2.966,5	67,2%
Βιομηχανικά προϊόντα	3.764,9	3.941,8	4,7%
Χημικά	910,7	985,4	8,2%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	1.308,2	1.446,6	10,6%
Μηχανήματα	892,7	854,3	-4,3%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	653,3	655,5	0,3%
Άλλα	172,6	162,5	-5,8%
Σύνολο	7.841,8	9.235,3	17,8%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	6.067,1	6.268,8	3,3%
Πρόσθετη ανάλυση*:			
Μεταποιημένα προϊόντα	3.799,4	4.022,4	5,9%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	783,9	786,5	0,3%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	700,6	723,5	3,3%
εκ των οποίων: αγροτικά	457,8	429,4	-6,2%

* Στοιχεία Ιαν - Μαρ

Δ22: Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή με φόρους και με σταθερούς φόρους, πυρήνας πληθωρισμού
(ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2017)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€368 δισ.
67% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€60 δισ.
51% συνόλου*

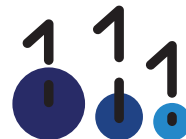
ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€62 δισ.
43% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€2,4 δισ. **
30% συνόλου**

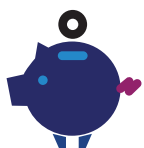
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€4,8 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,1 δισ.
20% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€0,8 δισ.
29% συνόλου****

* 20.500 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2015 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προσιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation
of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
M: +32 (0) 494 46 95 24
E: sevbrussels@proximus.be

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

